

ECAD6006C

Blwyddyn 3

Darlith1 9.10.2018

Kara Lewis a Catrin Evans Thomas

Kara.lewis@pcydd.ac.uk

c.evans-Thomas@pcydd.ac.uk

Nod y wers heddiw ...

- ▶ Dod i nabod ein gilydd
- ▶ Trafod Asesu
- ▶ Adolygu Berfau

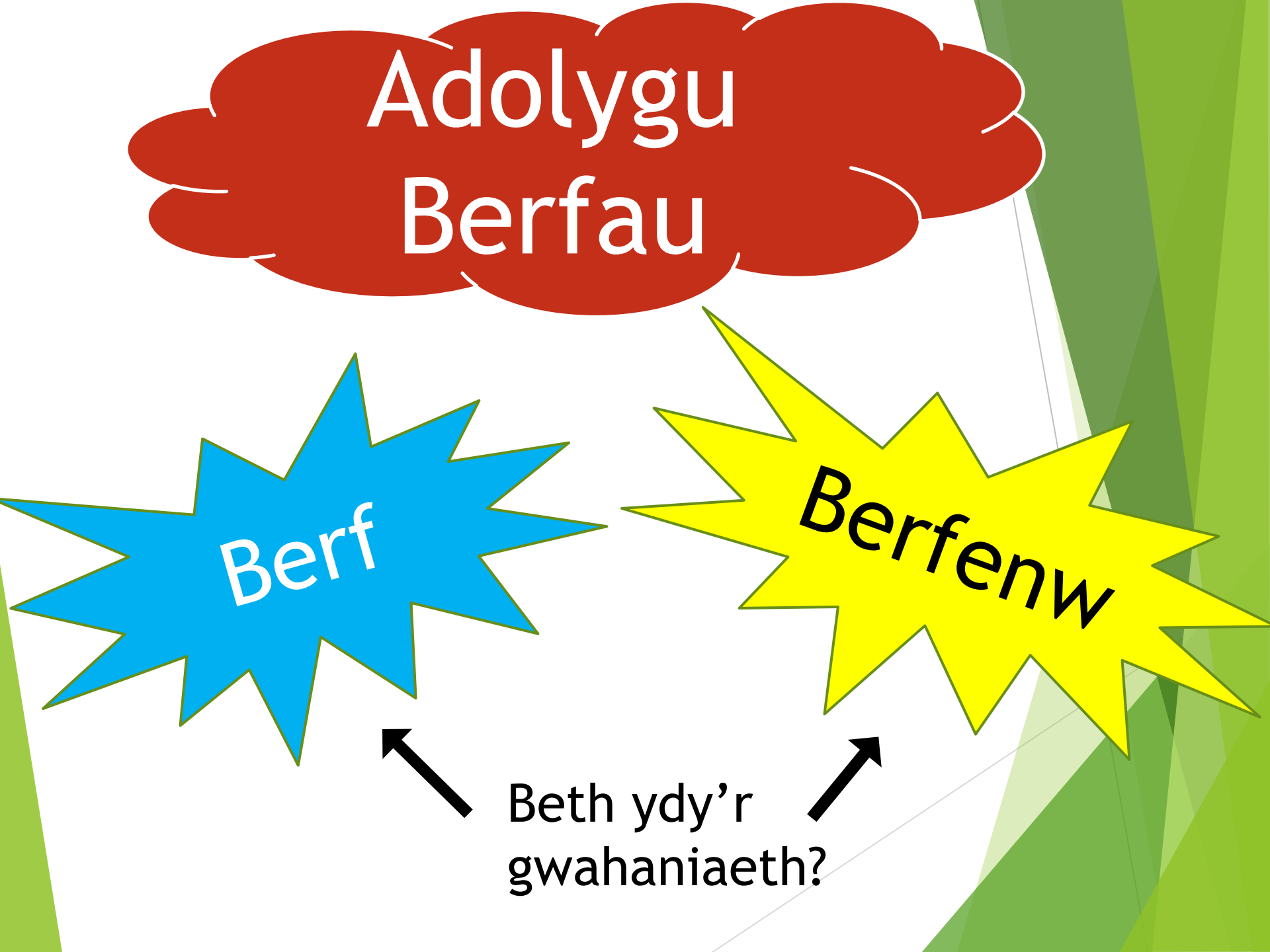
Gloywi Iaith

- Adnoddau defnyddiol

- ▶ <http://www.canolfanpeniarth.org/CBAC>
- ▶ www.porth.ac.uk
- ▶ www.colegcymraeg.ac.uk
- ▶ www.geiriadur.net
- ▶ <http://www.geiriaduracademi.org>

Asesu

- ▶ Elfen Asesu 1: Aseiniad ysgrifenedig (Methodoleg) - 40%
- ▶ Elfen Asesu 2: Portffolio Tystiolaeth - 60%
- ▶ Tasg 1: Dewis thema addas i'w chyflwyno i grŵp o blant gan greu dau weithgaredd gwahaniaethol i'w cyflwyno iddynt. Dylid nodi'r rhesymeg dros ddewis y thema a'r prif nodau ynghlwm wrth y gweithgareddau. Dylid nodi'r gynulleidfa arfaethedig, a'r math o gyfleoedd addysgu iaith y byddai'r gweithgareddau yn eu cynnig wrth addysgu'r Gymraeg fel ail iaith neu fel iaith gyntaf. (hyd at 400 gair)
- ▶ Tasg 2: Cyflwyno sesiwn thematig a dau weithgaredd gwahaniaethol i grŵp o blant yn ystod eich cyfnod PAP. Bydd angen i chi ffilmio'r sesiwn a'r gweithgareddau i'w dadansoddi gennych ac i'w cyflwyno fel rhan o asesiad y modwl. (hyd at 8 munud)
- ▶ Tasg 3: Adfyfyriad ysgrifenedig ar dasg 2 (hyd at 1600 gair)
- ▶ Dylid ffilmio'r asesiadau ar fformat *** i'w trosglwyddo ****

Adolygu
Berfau

Berf

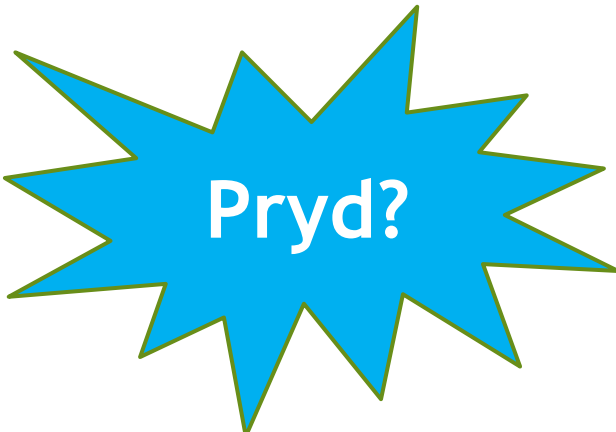
Berfenw

Beth ydy'r
gwahaniaeth?

BERFAU: Mae berfau yn rhoi 3 darn o wybodaeth i ni.

Beth?

Pryd?

Pwy?

1. 2 ffurf - cwmpasog a chryno
2. chwe pherson i bob berf (**fi, ti, ef/hi, ni, chi, a nhw**)
3. gwahanol amseroedd - presennol, dyfodol, gorffennol, amherffaith ...

Ffurfiau cwmpasog

FFURF AR Y FERF 'BOD' + GODDRYCH (PWY) + YN/WEDI + BERFENW

Mae Huw wedi ennill.

Roeddet ti wedi talu.

Byddwn ni 'n darllen.

Ffurfiau cryno

Er mwyn ffurfio'r ferf gryno, mae'n rhaid i ni ychwanegu terfyniad at **fonyn** y ferf.

Bydd y terfyniad yn dangos pwy sy'n gwneud a phryd (amser a pherson y ferf) ...

CANAIS

CAN(U)+AIS

PENDERFYNODD

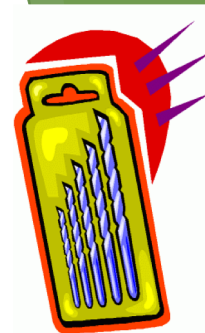
PENDERFYN(U) +ODD

DARLLENON

DARLLEN + ON

Bonyn y ferf

addo

addaw-

dweud

dyw-

cyfarfod

cyfarfydd-

yfed

yf-

cyrhaedd

cyrhaedd-

trefnu

trefn-

dangos

dangos-

newid

newidi-

ennill

enill-

cau

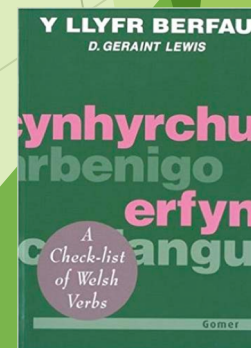
cae-

paratoi

parato-

cymryd

cymer-

Ffurfiau cryno

I ffurfio berfau cryno felly, rydym yn ychwanegu terfyniad a fonyn y ferf :

Mae Huw wedi ennill

Enillodd Huw

Bydd y terfyniad yn dibynnu ar

- 1) bwy sy'n gwneud y ferf (y goddrych)
- 2) pryd mae'n digwydd

Ffurfiau cryno

- presennol/dyfodol (rheolaidd)

Anffurfiol	Ffurfiol
-a i	-af i
-i di	-i di
-iff e/o	-a ef
-iff hi	-a hi
-wn ni	-wn ni
-wch chi	-wch chi
-an nhw	-ant hwy

Defnyddiwch y cardiau berfenwau er mwyn ymarfer rhedeg y berfau gan ddefnyddio'r terfyniadau uchod.

Cyfieithwch ...

- ▶ I'll wait • Arhosa i / Arhosaf i
- ▶ I'll keep • Cadwa i / Cadwaf i
- ▶ They'll walk • Cerddan nhw / Cerddant hwy
- ▶ She'll show • Dangosiff hi / Dangosa hi
- ▶ You'll read (ti) • Darlleni di
- ▶ You'll arrive • Cyrhaeddwch chi

Ffurio'r gofynnol ...

I ffurfio cwestiwn, rhaid i ni ychwnaegu 'A' o flaen y ferf. Mae'r 'A' yn achosi treigladau meddal.

'A' ddarlenni di?

Gallwn ni hepgor yr A, ond bydd y treigladau yn aros -

Ddarlenni di?

Trowch yr enghreifftiau ar y dudalen flaenorol yn gwestiynau.

Defnyddiwch y cardiau berfenwau er mwyn ymarfer ffurfio'r gofynnol.

Ffurio'r negyddol ...

I ffurfio'r negyddol rhaid i ni ychwanegu 'Ni' o flaen y ferf.

Mae 'Ni' yn achosi...

- * treigladau meddal mewn berfau sy'n dechrau â d, g, b, ll, m, rh
- * treigladau llaes mewn berfau sy'n dechrau â t, c, p.

Ni lwyddan nhw

Ni welwn ni

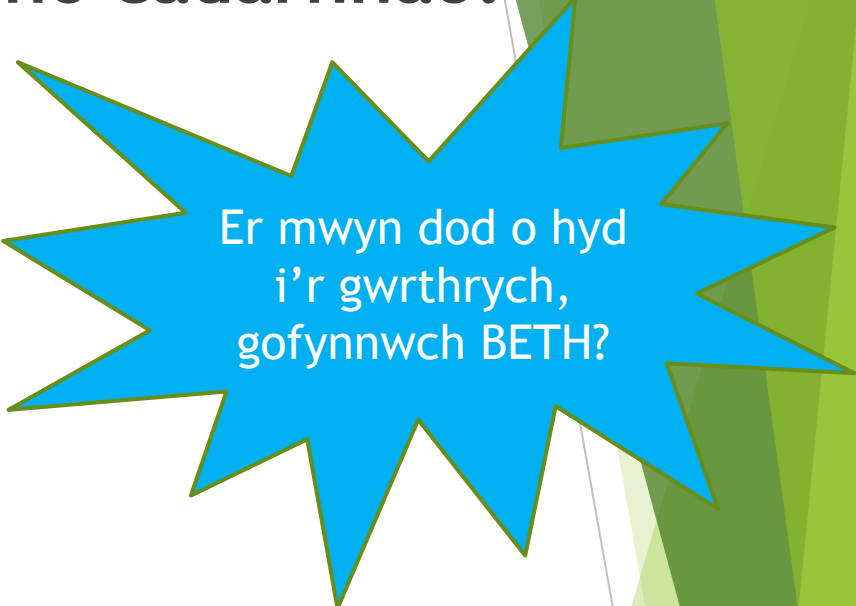
Ni chlywaf i

Eto, gallwn ni hepgor y 'Ni' ond bydd y treigladau yn parhau, ac mae angen ychwanegu 'ddim' ...

Lwyddan nhw ddim Welwn ni ddim Chlywa i ddim

Defnyddiwch y cardiau berfenwau er mwyn ymarfer ffurfio'r negyddol.

Bydd gwrthrych berfau cryno cadarnhaol
yn treiglo'n feddal.

Er mwyn dod o hyd
i'r gwrthrych,
gofynnwch BETH?

- * Darllenaf i **l**lyfr.
- * Prynwn ni **b**edwar tocyn.
- * Cyrhaeddwn ni **g**opa'r Wyddfa cyn 10 o'r gloch.

OND

- * Ddarllenaf i **ddim** llyfr
- * Phrynwn ni **ddim** pedwar tocyn

Cofiwch!

Treiglo'r gwrthrych

Cywirwch y gwallau, lle bo angen ...

1. Ysgrifennaf i llythyr atoch chi i gadarnhau'r trefniadau.
2. Tafliff e pêl fawr goch.
3. Trefnwn ni cyngerdd i ddathlu canmlwyddiant yr ysgol.
4. Gyrru di car mawr crand.
5. Prynan nhw popeth o siopau crand.
6. Derbyniwn ni graddau gwych yn yr arholiadau eleni.

Atebion

Cywirwch y gwallau, lle bo angen ...

1. Ysgrifennaf i **l**ythyr atoch chi i gadarnhau'r trefniadau.
2. Tafliff e **b**êl fawr goch.
3. Trefnwn ni **g**yngerdd i ddathlu canmlwyddiant yr ysgol.
4. Gyrru di **g**ar mawr crand.
5. Prynan nhw **b**opeth o siopau crand.
6. Derbyniwn ni **r**addau gwych yn yr arholiadau eleni.

Tasg Mini-Meicro

- Mewn grwpiau, paratowch a chyflwynwch wers mini meicro ar rhyw agwedd o ferfau.

Adfyfyrio ar gynnwys y ddarlith

- ▶ Canfod eich cryfderau a'r meysydd sydd angen eu gwella.
- ▶ Ystyried ffurfiau berfau y byddwch yn eu defnyddio ar lawr dosbarth.

